

14.11.2020. Дом здравља "Др Миленко Марин" Лозница обележио је Светски дан дијабетеса, дан када је рођен Фредерик Бантинг, научник који је са Чарлсом Бестом 1922. године открио инсулин и тиме спасио животе милионима људи.

Поводом овог дана одржана је едукација здравствених радника о новинама из ове области,

Ове године, Светски дан дијабетеса је посвећен медицинским сестрама и њиховој значајној улози у пружању подршке оболелима од дијабетеса.

Кључне поруке Светског дана дијабетеса 2020. године.

Три области у фокусу Светског дана дијабетеса 2020. године су:

Глобални недостатак струковних медицинских сестара,

Континуирана едукација медицинских сестара, и

Допринос медицинских сестара квалитету дијабетолошке здравствене заштите.

1. Глобални недостатак медицинских сестара

Према подацима Светске здравствене организације (СЗО):

Медицинске сестре чине 59% глобалне здравствене радне снаге. Сестринска радна снага у свету износи 27,9 милиона, од којих 19,3 милиона чине струковне медицинске сестре.

Глобални недостатак медицинских сестара 2018. године износио је 5,9 милиона, од којих је 89% у земљама ниског и средњег прихода.

Да би се до 2030. године превазишао овај алармантни недостатак медицинских сестара у свету, број обучених и запослених медицинских сестара треба да расте 8% годишње.

Приближно 90% сестринске радне снаге су жене.

СЗО процењује да укупна инвестиција потребна за постизање циљева развоја социјале заштите до 2030. године износи 3,9 милијарди америчких долара – притом би требало да буде опредељено 40% средстава за зараде здравствених радника.

Улагање у здравствену радну снагу утиче и на друге циљеве одрживог развоја: на искорењивање сиромаштва, обезбеђивање инклузивног и равноправног образовања, постизање родне равноправности кроз запошљавање и оснаживање жена, промовисање достојанственог рада и одрживог економског раста.

2. Континуирана едукација медицинских сестара

Медицинске сестре обављају значајан посао у пружању подршке људима са широким спектром здравствених проблема, укључујући и особе које су у ризику да добију дијабетес или су оболеле од дијабетеса. Оболели од дијабетеса се током свог живота

суочавају са бројним изазовима. Из тог разлога континуирана едукација медицинских сестара је од изузетног значаја.

Интернационална дијабетес федерација (ИДФ) жели да обезбеди медицинским сестрама могућност да унапреде своје знање о дијабетесу. Тим поводом, од октобра је на веб страници ИДФ-а доступан on-line курс, који медицинским сестрама омогућава процену и унапређење знања о дијабетесу.

3. Допринос медицинских сестара квалитету дијабетолошке здравствене заштите

Са растом броја оболелих од дијабетеса у свету, улога медицинских сестара и другог здравственог особља постаје све важнија у управљању дијабетесом.

Медицинске сестре играју кључну улогу у:

промоцији здравог стила живота

борби против фактора ризика за настанак типа 2 дијабетеса

раном откривању дијабетеса и започињању правовременог лечења

спречавању појаве компликација путем обуке пацијената за самоконтролу дијабетеса и психолошке подршке оболелим особама.

Још увек постоји значајна потреба за већим финансирањем образовања медицинских сестара широм света, како би сестре стекле вештине за подршку особама са дијабетесом и онима који су у ризику да оболе од типа 2 дијабетеса.

Владе земаља и пружаоци здравствених услуга морају да препознају значај улагања у образовање и обуку медицинских сестара. Само уз одговарајућу стручност, медицинске сестре могу на прави начин да пруже помоћ особама са дијабетесом.

Дијабетес у свету

463 милиона одраслих или свака 11. особа у свету има дијабетес. Очекује се да ће до 2030. године број оболелих порасти на 578 милиона.

Код сваке друге одрасле особе са дијабетесом болест није дијагностикована. Већина оболелих има тип 2 дијабетеса.

Више од 3/4 особа са дијабетесом живи у земљама са ниским и средњим приходом.

Свако шесто живорођено дете је било изложено повишеном нивоу шећера у крви током трудноће.

У урбаним срединама живи 2/3 оболелих од дијабетеса, при томе 3/4 чини радно активно становништво.

Свака пета особа са дијабетесом има више од 65 година.

Дијабетес је 2019. године био узрок 4,2 милиона смртних исхода.

Дијабетес је у 2019. години био одговоран за најмање 10% трошкова у здравству (760 милијарди америчких долара).

Дијабетес у Србији

Дијабетес је пети водећи узрок умирања и пети водећи узрок оптерећења болестима.

Процењује се да око 8,1% одраслог становништва (465.000) Србије зна да има дијабетес.

Код приближно 38% оболелих (245.000) дијабетес није дијагностикован, тако да укупан број оболелих (откривених и не откривених случајева) износи око 710.000.

Половину оболелих чини радно способно становништво.

Дијабетес се често открива случајно, када је болест унапредовала и компликације наступиле. Према подацима Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут”, готово 1/3 пацијената већ има једну или више касних компликација у тренутку постављања дијагнозе дијабетеса.

У нашој земљи од ове болести годишње умре око 3000 особа. У 2019. години Србија је на основу стандардизоване стопе морталитета од 14,8 на 100.000 становника припадала групи европских земаља са високим стопама умирања од ове болести.

